

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Wstęp do językoznawstwa, PG_00209351                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia germańska (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu                                                                                                                                                                            |                        | 2026/2027                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Grupa zajęć                                                                                                                                                                                                     |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnookademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                               |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Język wykładowy                                                                                                                                                                                                 |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Liczba punktów ECTS                                                                                                                                                                                             |                        | 3.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnookademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           | Forma zaliczenia                                                                                                                                                                                                |                        | egzamin                                                                                                                                                                                |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | dr Anna Socka                                                                                                                                                                                                   |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Wykład                                                    | Ćwiczenia                                                                                                                                                                                                       | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 30.0                                                      | 0.0                                                                                                                                                                                                             | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                                                                                                                                                                                                 | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 30                                                        |                                                                                                                                                                                                                 | 2.0                    |                                                                                                                                                                                        | 43.0                  | 75    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest zapoznanie z podstawową wiedzą o języku ogólnie, w szczególności zaś o języku niemieckim, umożliwiającą refleksję nad strukturą języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. W tym celu konieczne jest zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, otwierającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejścia metodologiczne. |                                                           |                                                                                                                                                                                                                 |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Efekty uczenia się przedmiotu            | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                              |                        | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | [FGL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię, teorie i terminologię, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa mające zastosowanie w badaniach nad językiem niemieckim                                                                                                                                                                    |                                                           | ma zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą podstawowe teorie i metodologię oraz terminologię dyscyplin językoznawczych (semantyka, pragmatyka, fonologia, morfologia, składnia, dyscypliny stosowane)             |                        | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                                                                                       |                       |       |
|                                          | [FGL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy pozyskanej podczas studiów na kierunku Filologia germańska i odbieranych treści, które korespondują z tą wiedzą.                                                                                                                                                                                                 |                                                           | ma świadomość swojej wiedzy w zakresie językoznawstwa, umożliwiającej jej krytyczną ocenę treści dotyczących języków, w tym języka niemieckiego, pozyskiwanych podczas studiów oraz publikowanych np. w mediach |                        | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja<br>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                                                                                       |                       |       |
|                                          | [FGL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą kompleksowej natury języka niemieckiego oraz jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji i jego historycznego rozwoju.                                                                                                                                                                                                   |                                                           | zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej języka oraz różnorodności sposobów jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji, a także ze zmienności historycznej języków                                   |                        | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                                                                                                       |                       |       |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                           | <p>1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt?</p> <p>2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka).</p> <p>3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne.</p> <p>4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensjonalne i ekstensjonalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów.</p> <p>5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. Implikatury konwersacyjne.</p> <p>6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon.</p> <p>7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słowotwórcze.</p> <p>8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna).</p> <p>9. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów.</p> <p>10. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia).</p> <p>11. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy, ilościowe i jakościowe metody analizy danych korpusowych.</p> <p>12. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury.</p> <p><i>Zasadniczo wszystkie treści wykładu podawane są zarówno w języku niemieckim jak i w polskim.</i></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Składowa oceny końcowej |
|                                                             | test pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 90.0%                   |
|                                                             | ww. test pisemny lub trafne wypowiedzi w trakcie wykładu konwersatoryjnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 10.0%                   |
| Zalecana lista lektur                                       | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007. Germanistische Linguistik. Tübingen: Gunter Narr.<br>Grzegorzczkova, Renata 2007/2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.<br>Morciniec, Norbert 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa germańskiego. Wrocław: Atut.<br>Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de).<br>Vater, Heinz 2015. prowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut.                                                                                                                                                                                |                         |
|                                                             | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gross, Harro 1998: Einführung in die germanistische Linguistik. München: iudicium.</li> <li>Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter.</li> <li>Linke Angelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer.</li> <li>Lyons John, 1975: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN.</li> <li>de Saussure, Ferdinand 2002: <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>. Warszawa: PWN.</li> <li>Vater, Heinz, 2002: Einführung in die Sprachwissenschaft. München: Fink.</li> </ul> |                         |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | 1. Czym różni się nauka od nienaukowego poznania świata?<br>2. Czy istnieją języki zwierząt? Stanowisko Noama Chomskiego.<br>3. Działy językoznawstwa (centralne i interdyscyplinarne / stosowane)<br>4. Langage, langue, parole wg F. de Saussurea<br>5. Definicja znaku. Rodzaje znaków wg Peircea (charakterystyka, przykłady) |  |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.